

AK / Saajoranta Rami

18.6.2021

FINGRID OYJ:N NEUVOTTELUKUNNAN KOKOUS 2/2021

Aika torstai 3.6.2021

Paikka Teams-etäkokous

Läsnä	Simon-Erik Ollus, pj	Fortum Oyj
	Kristian Gullsten	Napapiirin Energia ja Vesi Oy
	Mikko Halonen	S-Voima Oy
	Jarkko Kohtala	Elenia Oy
	Markus Lehtonen	Helen Sähköverkko Oy
	Mikko Lepistö	SSAB Europe Oy
	Heikki Peltomaa	wpd Finland Oy
	Jukka Toivonen	Vantaan Energia Oy
	Ilkka Tykkyläinen	Pohjolan Voima Oyj
	Esa Ukkonen	Stora Enso Oyj
	Antti Vilkuna	Suomen Voima Oy
	Jussi Jyrinsalo	Fingrid Oyj
	Jukka Ruusunen	Fingrid Oyj
	Rami Saajoranta, siht.	Fingrid Oyj

Poissa Jouni Pylvänäinen Kymenlaakson Sähköverkko Oy

1 Kokouksen avaus, läsnäolijoiden ja asialistan toteaminen

Puheenjohtaja Simon-Erik Ollus avasi neuvottelukunnan kokouksen. Todettiin osallistujat ja hyväksyttiin asialista.

2 Edellisen kokouksen muistio

Hyväksyttiin edellisen kokouksen 16.3.2021 päivätty muistio seuraavalla lisäyksellä:

Keskustelussa Mikko Halonen (S-Voima Oy) totesi seuraavaa: ”Sähkökäyttäjät ovat tuoneet useaan otteeseen esille, että Fingridin jäsenyys Energiateollisuudessa on epäkohta, joka tulisi korjata. Se ei ole markkinaosapuolten tasapuolista kohtelua, että Fingrid, jonka toiminnan tulee olla läpinäkyvää, neutraalia ja tasapuolista, on sähköntuottajien edunvalvontajärjestön jäsen ja yhtiöllä on paikka ET:n hallituksessa. Asiaan on Fingridin puolelta suhtauduttu asiaankuuluvalla vakavuudella, josta osoituksena, että ET:ssä on luotu periaatteet kantaverkko-yhtiöiden jäsenyydelle. Tästä huolimatta mielestäni ulospäin Fingridin ET:n jäsenyys ei näytä hyvälle, eikä sitä voi hyväksyä, koska se ei ole kuluttajien ja tuottajien tasapuolista kohtelua. Toivon, että Fingrid etsisi jäsenyydelle vaihtoehtoja ratkaisua yhdessä toisen kantaverkko-yhtiön kanssa.”

AK / Saajoranta Rami

18.6.2021

3 Ajankohtaiskatsaus Fingridin toimintaan

Fingridin toimitusjohtaja Jukka Ruusunen piti katsauksen yhtiön ajankohtaisiin asioihin.

Fingrid on teettänyt keväällä mainetutkimuksen asiakkaiden johdolle. Maineen seuranta nähdään erittäin tärkeäksi normaalin asiakastytyvyyden seuraamisen lisäksi. Fingrid on tehnyt pitkään yhteistyötä T-Media Oy:n kanssa maineen mittauksen osalla. T-Median mallissa mitataan yrityksen mainetta sekä yrityksen sidosryhmätukea. Mallin mukaan näillä on erittäin vahva korrelaatio. Aiemmin on tutkittu suuren yleisön, poliitikkojen, median ja potentiaalisten työntekijöiden käsitystä Fingridistä. Jukka Ruusunen kiitti erityisesti kaikkia kyselyyn vastanneita.

Fingridin saamat tulokset ovat erinomaisia. T-Median mukaan vain muutamat organisaatiot saavat yli neljän yltäviä arvosanoja näin monesta tärkeimmiksi havaituista maineen osa-alueesta. Keskustelussa toivottiin, että Fingrid varmistaa, että organisaatio pysyy nälkäisenä eikä taannu hyvien tulosten pohjalta.

Varttitase ja pohjoismaiset projektit ovat haastavia, ja niiden osalta pyritään kertomaan myös asiakkaille mitä tapahtuu. Kevään asiakastapahtumassa Fingrid Currentissa oli ennätysyleisö, yli 1000 on-line-osallistujaa, ja paljon jälkikatselijoita. Seuraava asiakastilaisuus järjestetään marraskuussa toivottavasti live-tapahtumana.

Lopuksi Jukka kertoi Svenska kraftnätin (Svk) siirto rajoituksista Svk:n toimittamien kalvojen pohjalta. Ruotsissa on alkanut ilmaantua rajoitteita myös itä-länsi-suunnassa entisten pohjoiseteläsuuntaisten rajoitteiden lisäksi. Taustalla ovat sähköntuotannon muutokset sekä Ruotsissa että Suomessa ja myös Pohjoismaista Eurooppaan lähtevät uudet siirtoyhteydet. Tämän johdosta Fennoskanin kapasiteettia Ruotsiin päin on rajoitettu. Tähän mennessä esitetyt toimet tilanteen ratkaisemiseksi eivät ole vielä riittävän konkreettisia ja aikataulutettuja. Keskustelu on kuitenkin saatu auki. Tilanteessa, jossa rajoitetaan EU-maiden välistä kaupankäyntiä, on asia selvitettävä naapurimaiden ja viranomaisten välillä, eli ei riitä, että Ruotsin sisällä hoidetaan asiaa. Kantaverkkoyhtiöiden toimitusjohtajat sekä regulaattoreiden johtajat tapasivat edellisellä viikolla. Ratkaisun löytäminen on ensi sijassa Ruotsin viranomaisen, sitten Suomen ja Ruotsin viranomaisten välisen yhteistyön, ja viimeisessä vaiheessa ACER:n vastuulla.

Keskustelussa esitettiin huoli siitä, kuinka pitkään tilanne tulee jatkumaan. Svk on esittänyt, että ns. flow-based siirtokapasiteetinlaskenta olisi yksi osa ratkaisua. Tämä on jatkossa pohjoismaisen käytönsuunnitteluyksikön, eli RSC:n keskeinen työkalu kapasiteetin määrittelyyn, ja voi olla, että tästä on apua, mutta jos tosiasiallinen tilanne ei muutu, ei ratkaisu ole riittävä.

Simon-Erik Ollus kommentoi, että asia on merkittävä kolaus koko pohjoismaiselle investointi-ilmapiirille, ja se lisää markkinan riskipreemiota. Jo nyt rajoitus vaikuttaa sähkön hintaan, niin kuluttajiin kuin tuottajiin. Pitäisi olla myös näkyvyys, miten todellisia ongelmat ovat ja millä toimilla tilanteesta päästään ulos. Etelä-Ruotsin riittämätön verkko vaikuttaa nyt kaikkiiin pohjoismaihin. Pitäisi myös tietää mitä yksittäinen toimija voi tässä tilanteessa tehdä.

Jukka Ruusunen totesi, että tässä tilanteessa olisi hyvä kaikkien toimijoiden viestiä viranomaiselle, että ratkaisun etsimiseen on pistettävä vauhtia.

AK / Saajoranta Rami

18.6.2021

Todettiin myös, että samalla kun Suomeen rakennetaan 1000 MW tuulivoimaa vuodessa on Ruotsi tekemässä meistä saarta. Tilanteen kehitystä tullaan seuraamaan seuraavissa kokouksissa.

4 Katsaus kantaverkon investointeihin

Johtaja Timo Kiiveri piti neuvottelukunnalle katsauksen kantaverkon investoinneista. Asiakkaiden tarpeet, viime vuosina erityisesti tuulivoiman lisääntyminen ja liittymäkyselyiden jatkuva lisääntyminen ovat aikaansaaneet suurimman investointitarpeen historiassa. Uutta tuulivoimaa liitetään verkkoon noin 1000 MW vuodessa.

Tällä vuosikymmenellä kantaverkkoon tullaan investoimaan kaksi miljardia euroa. Uutta verkkoa tullaan rakentamaan 3500 km. Verkkoinvestoinnit rahallisesti mitattuna, samoin hankkeiden lukumäärä, on kasvanut vuosittain. Tällä hetkellä käynnissä on 98 hanketta. Haasteena on nyt toimittajien kapasiteetti ja sen hallinta. Korona ei ole onneksi vaikuttanut tekemiseen, mutta materiaalihinnat ovat kuitenkin nousseet erittäin nopeasti.

Merkittävimpiä käynnissä olevia hankkeita ovat Metsälinja, Oulujoen verkon kehittäminen ja Jylkän kolmas muunto. Suuria sähköasemahankkeita on tällä hetkellä Kärppiön ja Tammiston asemat. Lähes joka viikko tulee joku uutinen hankkeista - joka kuukausi tehdään useampi sopimus.

Verkkovisiota hyödynnetään investointiohjelmassa. Neljästä eri skenaariosta löytyi yhteyksiä, jotka tarvitaan kaikissa tapauksissa, ja tämä on osin muuttanut investointien järjestyksiä. Pienempiä asioita ovat olleet esim. 400 kV risteämät, joita ei ennen sallittu. Nyt nämä tullaan sallimaan ja saadaan lisää siirtokykyä liittämällä johto-osuuksia parhaalla tavalla yhteen.

Investointien edistämiseksi on annettava kiitosta myös Suomen viranomaisille. Esimerkiksi Energiavirasto on antanut oman lausuntonsa Aurora Linen hankeluvasta alle kuukaudessa, vaikka lain mukaan aikaa olisi puolitoista vuotta. Aurora Linen osalta Ruotsin puolella ongelmana on vielä yksi saamelaiskylän kierto. Aurora Linen osalta on tehty aktiivista edunvalvontatyötä, jotta hanke saisi EU-tukea. Keskustelussa todettiin, että Fingrid maksaa yhteyden Ruotsin osuudestakin 80 %, koska kuluttajien ja tuottajien saamien hyötyjen kansantaloudellinen vaikutus hyödyttää erityisesti Suomea.

Helsingin 400 kV kaapeliyhteyden toteuttaminen on nyt lähdössä käyntiin. Yleissuunnittelukonsultti on jo valittu. Hanke eroaa hieman muista kantaverkon hankkeista, sillä nyt toimitaan urbaanissa ympäristössä.

Investointipuolella on löydetty myös uusia innovaatioita. Rinnakkaiskompensoinnilla 20 kV muuntajatertiäreissä saadaan lisättyä pohjois-eteläsuuntaista siirtokykyä 500 MW. Vertailun vuoksi Metsälinja tuo 700 MW lisää kapasiteettia samalle välille. Tämä on ensimmäinen kerta, kun tällainen ratkaisu toteutetaan meidän sähköjärjestelmässämme. Amerikassa tällainen on tehty aiemmin. Virkkalan kytkinlaitos on Euroopan suurin SF6-vapaa kaasueristeinen kytkinlaitos. Kyseessä on uusi tekniikka, ja toteutus tulee hieman kalliimmaksi kuin odotettiin. Digitaalinen kunnonhallinta etenee n. 20 aseman vuosivauhtia. Voimajohtojen sääriippuvan siirtokyvyn laskentaan ja hyödyntämiseen hankittu DLR-

AK / Saajoranta Rami

18.6.2021

järjestelmä on menossa tuotantoon, ja tälläkin saadaan tilanteesta riippuen lisää siirtokapasiteettia.

Keskustelussa todettiin, että Fingrid ei ole lähtenyt vihertämään toimintaansa käyttämällä vain CO2-vapaata sähköä, vaan teemme systemaattisesti työtä koko sähköjärjestelmän puhdistamiseksi, jolloin Fingridinkin käyttämä sähkö muuttuu CO2-vapaaksi. Simon-Erik Ollus painotti, että kantaverkkoyhtiön on oltava toimijoita pari askelta edellä, ja on hyvä, että Fingrid päivittää omia suunnitelmiaan jatkuvasti markkinatarpeen selkiytyessä, sillä tämä parantaa investointi-ilmapiiriä. Seuraavaan kokoukseen toivottiin myös investointisuunnitelmaa muiden Pohjoismaiden verkoista.

5 Asiakaspuheenvuorot kantaverkon kehittämisestä

Kokoukseen oli pyydetty kolme asiakaspuheenvuoroa erityisesti asiakastarpeiden ja kantaverkon kehitystarpeiden näkökulmasta.

S-Voima Oy

Ensimmäisen asiakaspuheenvuoron kokouksessa piti Mikko Halonen S-Voima Oy:stä. S-Voima hankkii S-ryhmälle vuosittain noin 1 TWh sähköä. Omaa tuotantoa 2022 alkaen on noin 800 GWh, joskin Fennovoiman Ydinvoimaosuus on myynnissä. S-Voimalla on nyt kolme toimivaa tuulipuistoa ja neljäs on valmistumassa tämän vuoden aikana. Rakenteilla ja kehitteillä on myös aurinkoa ja akkuja. S-Voiman päätehtävä on S-ryhmän pääliiketoiminnan tukeminen, ja siinä mielessä kyseessä on puhdas hankintaorganisaatio. S-Voima on markkinaosapuoli, joka käy sähkökauppaa ja jonka tavoitteena on hankkia mahdollisimman edullista sähköä koko S-ryhmälle.

Kantaverkko mahdollistaa sähköisen rakennemuutoksen kustannustehokkaasti. Suomen sisäisillä yhteyksillä tulee varmistaa, että Suomi säilyy yhtenä hinta-alueena. Rajat ylittävissä Suomi-Ruotsi-yhteyksissä lähtökohtana pitää olla, että pullonkaulat eivät merkittävästi rajoita sähkömarkkinan toimintaa.

Mikko Halonen esitti Fingridille kysymyksen riittävien siirtoyhteyksien määrittelystä ja sen mittaamisesta. Fingridin Jussi Jyrinsalo totesi, että tavoitteena on pystyä hoitamaan selvästi yli 90 % maksimisiirtotarpeesta siirtoyhteyksillä ja huippuja varten hyödyntää joustomarkkinoita, verraten investointieuroja joustojen euroihin. Myös DLR (Dynamic Line Rating) tuo lisää kapasiteettia kun tuulee, eli samaan aikaan kun tuulisähkötuotantoakin on paljon.

Mikko Halonen kiitti Fingridiä siitä, että liittyminen verkkoon on mahdollista ja sujuvaa, ja pelisäännöt ovat yhtenäiset ja selkeät kaikille toimijoille. Fingridin toiminta on koettu suoraselkäksi, pelisäännöt ovat selvät, aikataulut ovat selvät ja osataan kertoa mitä liittyminen maksaa. Toiveena olisi, että kaikkien verkkoyhtiöiden toiminta olisi samanlaista. Hän toivoi myös neuvottelukuntaan säännöllisiä katsauksia ajankohtaisiin EU-asioihin.

SSAB Europe Oy

Toisen asiakaspuheenvuoron piti Mikko Lepistö SSAB Europe Oy:ltä. SSAB:n liikevaihto on noin 6,5 mrd euroa, työntekijöitä on 14000 (Suomessa 3500), ja vuosittainen

AK / Saajoranta Rami

18.6.2021

terästuotantokapasiteetti on 8,8 miljoonaa tonnia. Rautaruukki liittyi SSAB:en vuonna 2014, ja kapasiteettia Suomessa on 2,5 miljoonaa tonnia. Teräksen maailmanmarkkinasta SSAB:n markkinaosuus on 3%, mutta erikoisteräksen markkinasta noin neljännes. Koska kyseessä on laaja globaali kilpailu, on todella tärkeää, että toimintaympäristö on sellainen, että siinä voi pärjätä.

SSAB on siirtymässä fossiilivapaaseen teräksen tuotantoon, sillä teräksen valmistus tuottaa valtavasti CO₂-päästöjä. Päästöt tulevat lähinnä raudan valmistuksesta masuunissa. Teräs on maailman kierrätetyin materiaali, ja sitä kierrätetään enemmän kuin muita materiaaleja yhteensä: 85 % kiertää takaisin käyttöön. Laatu ei heikkene kierrätettäessä. Kun teräksen kulutus kasvaa, ei kierrätys kuitenkaan riitä. 2016 teräsmarkkina oli 1600 miljoonaa tonnia, ja tästä neljännes oli kierrätettyä. 2050 vision mukaan teräksen kysyntä olisi 2800 miljoonaa tonnia, josta puolet olisi kierrätettyä.

SSAB on tehnyt kaksi lupautta:

1. SSAB tuo fossiilivapaan teräksen markkinoille vuonna 2026. Ruotsin puolella on jo demokokoluokan pilottilaitos, ja merkittävän kokoluokan laitos (1,3 miljoonaa tonnia) on rakenteilla. 2026 jatkokäsittely tehtäisiin sähköuuneilla.
2. SSAB on kestävä kehityksen edelläkävijä: Fossiilivapaa toiminta vuoteen 2045 mennessä. Tämä tarkoittaa omasta toiminnasta ja hankitusta energiasta peräisin olevia nollanetto-CO₂-päästöjä.

Nykyisessä masuuniprosessi raudan pelkistämiseen tarvitaan kivihiiltä, ja tästä syntyy paljon CO₂-päästöjä, vaikka jo nyt SSAB:n masuunitehokkuus on maailman parhaimmistoa. Uudella tekniikalla vetypelkistyksellä saadaan malmi pelkistymään raudaksi.

Suomella nähdään tiettyjä valttikortteja energiamurroksessa. Harvaan asuttu maa mahdollistaa tuulivoiman ja sähköverkkojen rakentamisen. Suomessa on selvät sävelet mitä saa tehdä ja miten. Vaikka byrokratiaa arvostellaankin, verrattuna muihin maihin toiminta on helpompaa. Meillä on jo valmiiksi vahvat siirtoyhteydet naapurimaihin, koska olemme olleet vahvasti alituotantoinen maa. Tulevaisuudessa Suomi voisi olla sähköomavarainen. Myös Fingrid koetaan Suomen valttikortiksi, koska se on tehokas, avoin ja aktiivinen.

Jotta Suomessa voi pärjätä, tulee tietyistä asioista huolehtia. Kantaverkkoa pitää kehittää jatkuvasti. Pitää olla aina tilaa kulutuksen ja tuotannon kasvulle. Kantaverkon pitää olla mahdollistaja eikä kehityksen pullonkaula. Myös Pohjois- ja Itä-Suomen tuulivoimapotentiaali pitää pystyä hyödyntämään täysimittaisesti. Suomen on säilyttävä yhtenä hinta-alueena, ja myös vesivoima-alueille on oltava riittävän vahvat siirtoyhteydet. Nyt ollaan tilanteessa, jossa monessa yhtiössä arvuutellaan, mitä tulevaisuuden odotukset sähkön hinnalle ovat. Kaikkien pitäisi pystyä keskittymään omaan ydinliiketoimintaansa. Sähkön hinnalla verrattuna esimerkiksi Pohjois-Ruotsiin nähden on merkitystä tuleviin investointeihin.

Keskustelusta eri vedyn tuotantomuodoissa Mikko Lepistö totesi, että vetykin tulee tuottaa CO₂-vapaasti. Elektrolyysiin perustuvassa vedyn tuotannossa sähkön hinta on merkittävin

AK / Saajoranta Rami

18.6.2021

yksittäinen komponentti. Luotettava kantaverkko ja toimiva sähkömarkkina parantaa Suomen kilpailukykyä päätettäessä uusista investoinneista.

wpd Finland Oy

Kolmannen asiakaspuheenvuoron piti Heikki Peltomaa wpd Finland Oy:stä. Heikki on valittu myös Suomen Tuulivoimayhdistyksen puheenjohtajaksi, kaudeksi 2021–22.

Wpd eli Wind Project Development on saksalainen yhtiö, jolla on tuulivoimaa yli 25 maassa yhteensä yli 5000 MW. Henkilöstöä on yli 3000. Toiminnan painopistealueena Saksan osuus on merkittävä, mutta viime vuosina muut maat ovat kasvaneet nopeasti, Ranska eniten ja Suomi toisena. Rakennettuja merituulihankkeita on kolme Saksassa, lisäksi tällä hetkellä rakenteilla Taiwanissa yksi ja Ranskassa kaksi merituulivoimahanketta. Alun perin wpd tuli Suomeen merituulivoiman takia, ja kehitteillä on Suurhiekkä -hanke.

Parhaillaan Suomessa rakennetaan Pyhäjoelle ja Kemijärvelle uusia puistoja markkinaehtoisesti. Maatuulivoimaa on kehitteillä 2000 MW, merituulivoima ei pääse vielä liikkeelle.

Suomen Tuulivoimayhdistyksen koko alaa koskevassa katsauksessa Pohjois-Pohjanmaa on vahvin alue. Tuulivoimakapasiteetti on tuplaantumassa kolmessa vuodessa. Tänä vuonna käynnistyy 207 voimalaa, 2022 194 voimalaa ja toistaiseksi tiedossa vuodelle 2023 138 voimalaa. Uusia voimalatoimituksia ei saa ennen vuotta 2023, koska turbiineista on pulaa. Tuulivoiman investointiohjelma on yli 2,9 miljardia euroa, joista 50-60% jää Suomeen. Teknologinen loikka näkyy hyvin tuulivoimaloiden koon kasvamisessa. Kapasiteettimielessä 1000 MW vuodessa on uusi normaali, kuten Fingrid on todennut. Hidastavia tekijöitä ovat olleet erityisesti oikeuskanteet. Myös liityntäjohtojen lunastuslupakäsittely koetaan pullonkaulaksi.

Fingrid on vastannut hyvin ja proaktiivisesti tuulivoiman tarpeeseen. Saksassa arvostetaan sitä, kuinka jämpästä homma toimii ja lupauksista pidetään kiinni. Fingrid ei käytä monopoliaseman turvaa.

Horisontissa nähdään tuotannon välitön liittäminen kulutukseen, sektorikytkentä ja energiayhteisöt. Maailma muuttuu ja energiakenttä muuttuu. Tämä luo uusia bisnesmahdollisuuksia. Kaikki eivät näe tätä kuitenkaan mahdollisuutena.

Vihreän vedyn osalta voisi olla suora kaapeliyhteys vedyn tuotantopisteeseen. Merituulivoiman ja muidenkin energiaintensiivisten kohteiden sähköverkkokustannuksia pitäisi kompensoida. Näin saataisiin houkutelua investointeja Suomeen.

Suomen Tuulivoimayhdistys teetti selvityksen Gasumilla, ja sen pohjalta tuulivoimakapasiteettia olisi 8–10 GW. Näyttää kuitenkin siltä, että tuotantoa tulee vielä paljon enemmän.

Lopussa keskusteltiin PPA-sopimuksista tuotannon synnyttämisessä. PPA-sopimusmallit kehittyvät jatkuvasti, ja luultavasti energiayhteisöiden myötä syntyy taas uudenlaisia PPA-malleja.

AK / Saajoranta Rami

18.6.2021

6 Fingridin talouden näkymät

Fingridin talous- ja rahoitusjohtaja Jan Montell kertoi Fingridin talouden näkymistä. Fingridin palvelut jaettu kahteen pääpalveluun. Fingrid uskoo, että markkinat tuovat parhaat ratkaisut, ja pyrkii itsekin toimimaan mahdollisimman fiksusti.

Valtava investointiohjelma näkyy Fingridin talouspuolella. Investoinnit menevät pääosin taseeseen, ja niitä rahoitetaan lisävelalla. Talouden ja rahoituksen osalta investointiohjelma pystytään hoitamaan hyvin. Fingridin kustannuksissa näkyy henkilöstömäärän kasvu. Paineet tariffin korotuksiin ovat kuitenkin hyvin maltilliset. Merituulivoiman liittämiskustannukset ovat tässä mielessä kysymysmerkki.

Toimintaa on digitalisoitu nopeasti. Lyhyellä aikavälillä nämä hankkeet maksavat, mutta ne ovat kuitenkin välttämättömiä sähköjärjestelmän toiminnan kannalta. Sähkömarkkinapalveluiden puolella on paljon suuria kansainvälisiä hankkeita. Sähkömarkkinoiden integraatio hyödyntää asiakkaita, mutta vaatii resursseja ja maksaa lyhyellä aikavälillä. Verrattuna muihin maailman TSO:ihin Fingridin henkilöstökehitys on hyvin maltillista, ja pystymme toimimaan merkittävästi tehokkaammin. Henkilökuntaa on noin 400 henkeä, lisäystä 2022 mennessä ehkä 30 henkeä. Vastaavasti Svenska kraftnätillä on henkilöstöä nyt 800 ja heillä tavoitteena on palkata 300 henkeä lisää ensi vuonna.

Fingridin liikevaihdosta melkein kaikki on sääntelyn alaista. Yhtiö ei laajenna toimintaansa kilpaillulle puolelle. Jos toiminnassa syntyy uusia ideoita, saa joku muu kaupallistaa ne.

Konserniyhtiöistä kaikki ovat sääntelyn alaisia, ja jokaiselle on määritelty kohtuullinen tuotto. Investointeihin käytetään jonkin verran tulorahoitusta, mutta ne toteutetaan pääosin lainarahalla. Tytäryhtiöistä ei juuri jää liikevoittoa.

Kantaverkkotoimintaan sisältyy sähkön siirron lisäksi rajasiirto Venäjältä sekä tasepalvelu. Näiden kohtuullisuudesta tehdään erillislaskelmat, jotta ei syntyisi ristiinsubventiota palveluiden välillä. Tässä pyritään aiheuttamisperiaatteeseen.

Tällä hetkellä epävarmuutta luo nykyinen sääntelymalli, joka on voimassa 2023 loppuun. Energiavirasto ei ole ehtinyt käynnistää uuden mallin määrittelyä, koska jakeluverkkoihin liittyvä lakimuutos on työllistänyt heitä viime ajat.

Fingridin taloudellisesta tuloksesta kannattaa seurata emoyhtiön FAS-tulosta, ei konsernin IFRS-tulosta. Pullonkaulatuotot ovat merkittävä osa investointien rahoitusta. Nämä raportoidaan avoimesti tilinpäätöksessä. Liiketoiminnan kokonaiskulut ilman tasesähköä ovat pysyneet varsin hyvin hallinnassa. WACC laskee vuosittain ja pitää hinnoittelua osaltaan kurissa.

Siirtohinnoittelun osalta vuonna 2020 Fingrid oli Euroopan toiseksi edullisen. Paineet hintojen korotukseen ovat erittäin maltilliset. Tarkemmat analyysit ensi vuoden hinnoittelusta tehdään syyskuun aikana.

Keskustelussa kysyttiin mm. Fingridin pääomarakenteesta. Kirjanpidossa pääomarakenne on 30 % / 70 %, ja osakkeiden käyvillä arvoilla pääomarakenne on 50 % / 50 %. Fingridillä on siis hyvin velanottokapasiteettia.

AK / Saajoranta Rami

18.6.2021

7 Muut asiat

Neuvottelukunnan seuraava kokous on matkakokous 9.8.-10.8.2021. Isäntänä toimii Kemijoki Oy, ja kokous järjestetään Muteniassa Sodankylässä. Majoitus tulee olemaan erämaahenkkinen. Osallistujien tulee itse hankkia lennot Rovaniemelle.

Matkakokouksen alustava ohjelma (Päivitetty 18.6.2021):

Maanantai 9.8.2021

06:30-08:15 Lento AY 531 Helsinki – Rovaniemi

08:30-08:50 Bussikuljetus Rovaniemen lentoasema – Kokouspaikka (Rovaniemellä)

09:00-12:00 Neuvottelukunnan kokous

12:00-12:45 Lounas

13:00-15:00 Bussikuljetus Rovaniemi – Vajukosken voimalaitos, Petkula

15:00-16:00 Vajukosken voimalaitos, Kemijoki Oy esittely ja kahvit

16:00-16:40 Bussi Vajukoski – Vuotso

17:00-17:45 Matka Muteniaan

- Päivällinen
- Sauna
- Illanvietto

Tiistai 10.8.2021

- Aamupala
- Neuvottelukunnan kokous jatkuu

11:00-12:00 Lounas Mutenia

12:00-12:45 Matka Mutenia – Vuotso

13:00-13:20 Bussi Vuotso – Porttipahta

13:20-13:40 Käynti Suomen suurimmalla maapadolla Porttipahdassa

13:40-16:30 Bussikuljetus Rovaniemelle

16:30-17:30 Ruokailu Rovaniemellä

18:35-20:20 Lento AY 536 Rovaniemi – Helsinki

Muistio hyväksytty:

Simon-Erik Ollus
Puheenjohtaja

Rami Saajoranta
Sihteeri